

PM Barndialog Skänninge 2022-11-22

Metod och genomförande

En barndialog kan genomföras för att få barnens perspektiv på en specifik arbetsuppgift. En barndialog kan göras genom workshops, intervjuer, lekar eller andra former av aktiviteter. Målet med utförandet är att få ungdomar och barns tankar och idéer kring de specifika ämnet.

Bakgrunden till barndialogen i Skänninge är att ett nytt bostadsområde planeras. Planområdet är beläget vid en av Skänninges skolor och vid andra befintliga bostadsområden. Tanken med barndialogen var att bland annat få barnens synpunkter och åsikter om dels planområdet och utformningen, dels att få förståelse kring hur barnen uppfattar sitt närområde i stort.

Barndialogen genomfördes på Trojenborgsskolan, efter skoltid på fritidsgården inom verksamheten Eftis. Det var sex barn, alla mellan 8-10 år, som deltog i dialogen, vilken varade i cirka en timme. En fritidspedagog medverkade också. Planen var att genomföra barndialogen med ett fåtal barn för att få ta del av alla deltagarnas tankar. Flera barn under en timmes tid hade förmodligen blivit rörigt och det hade varit svårt att höra allas perspektiv.

För att få ett bättre resultat skulle ytterligare dialoger, på samma fritidsgård, kunna genomföras. Då skulle en annan målgrupp kunna bjudas in, kanske äldre barn, vilkas idéer kring boendemiljöer troligen skiljer sig åt från de yngre barnen.

Vi var tre personer som höll i dialogen. Övningarna delades upp så att respektive person var ansvarig för varsin del. Den första övningen gick ut på att barnen fick pricka in på en gemensam karta var de bodde och vilken plats som är deras favorit i Skänninge. Syftet med övningen var att se vilka miljöer som barnen tycker om att vistas i och hur deras omgivning ser ut. Den andra övningen var en frågestund med tema trygghet. Barnen fick svara på frågor om vad som gör en plats trygg, vad som gör en plats otrygg samt vart de känner sig trygga respektive otrygga. Syftet med övningen var att bilda oss en uppfattning om vilka platser som barnen känner sig otrygga på samt få en uppfattning om vad som upplevs som tryggt ur ett barns perspektiv. Den sista övningen gick ut på att barnen fick rita hur deras drömgata ser ut. Barnen fick i par om två rita på ett gemensamt papper. Syftet med övningen var att få en inblick i vad barnen vill ha i sin närmiljö.

Resultat

Här följer en sammanfattning som presenterar barndialogens resultat:

Övning 1 – hem och favoritplatser

Under första övningen framkom det att barnen bodde utspritt på olika platser i Skänninge, ungefär hälften bodde i Hattorp, medan resterande bodde i villaområdet norr om Trojenborgsskolan och en vid stationsområdet.

De platser som barnen pekade ut som favoritplatser var parker i närområdet och fritidsverksamheten i Trojenborgsskolan. Några killar hade Östenssons och grillen som favoritplatser. På Östenssons gillade de att bara hänga i kaféet utan att själva köpa något. En kille pekade ut arbetsplatser för vuxna han kände, dit han kunde gå och hälsa på efter skolan. Gemensamt för favoritplatserna var att de är mötesplatser av olika slag.

När barnen tillfrågades vad de gillar med sitt bostadsområde/sin bostad var återkommande svar att de gillade stora trädgårdar (för att ha plats för studsmatta och att bygga snögubbar).

De barn som bodde precis i anslutning till allmänningar (Mikael Hackes plan och kvarteret Lupinen) tyckte om att ha dessa platser att leka på. En flicka berättade att parken utanför kändes som den egna trädgården. En kille pekade ut koloniområdet som ”är som en egen liten stad” samt gården söder om Hattorp där man kan promenera och titta på hästarna.

Återkommande svar på frågan om vad som är mindre bra var att det inte bor så många kompisar i närheten. Detta visar på att barnens uppfattning av vad som är deras närområde endast omfattar de närmaste kvarteren eller den egna stadsdelen, trots att det inte är några stora avstånd mellan de flesta delar av Skänninge. Det är också troligt att avståndet till Hattorp är det som åsyftas, då flera barn bodde där alternativt nämnde att de hade sin bästa kompis där. En kille som bodde i Hattorp påpekade att det var tryggt där, men att det inte fanns så många kompisar i närheten.

Barnen kunde enkelt ta sig mellan de olika områdena i Skänninge, även till och från Hattorp och skolan. En kille påpekade att de gick snabbt att cykla och att det är roligt att själv få ta sig från området norr om Trojenborg till kompisar i Hattorp. På frågan om det finns platser där de inte får gå själva nämner en tjej att hon inte får korsa Vadstenagatan och en annan att hon precis fått börja gå själv till skolan (från villaområdet norr om Trojenborg). Några barn har dock alltid fått gå själva till skolan. Det verkar sammantaget finnas få barriärer i barnens närområde.

Övning 2 – diskussion om trygghet

Under övningen med trygghetstema framkom det att det fanns en del otrygga platser i Skänninge, bland annat Trojenborgsskolan. Trojenborgsskolan var den platsen som främst upplevdes som otrygg hos barnen, pedagogen nämnde att otryggheten kan bero på rykten som går om skolan och att platsen i sig inte nödvändigtvis är otrygg. Pedagogen påpekade att det är svårt att komma ifrån att yngre barn ibland känner sig otrygga i någon mån bland högstadieungdomarna, då de är så mycket äldre. På Eftis, som ligger i samma byggnad som Trojenborgsskolan, kände sig barnen dock helt trygga.

Det fanns även enskilda personer och gäng i Skänninge som skapade otrygghet hos barnen. Dessa personer verkade vara den största anledningen till otrygghet hos barnen och inte specifika platser. En diskussion utbröt också om var man känner sig tryggast, i en stor stad med många människor eller i skogen helt ensam. Barnen hade olika uppfattning om vad som kändes tryggast.

Övning 3 – rita min drömgata

När barnen fick rita sin drömgata var det endast de två killarna som ville bo runt omkring Skänninge medan de andra barnen ville bo i större tätorter som Linköping eller utomlands. Vad barnen ville ha på sin drömgata varierade. Killarna ville ha mycket plats på tomterna till pool och olika fordon. Huset skulle helst ligga på landsbygden. En flicka ville bo i en trädkoja, medan ett par andra ville bo så nära varandra att de kunde klättra mellan varandra genom fönstren. Djur och träd förekom på flera av bilderna.

Slutsats och lärdomar

Sammanfattningsvis framkom det att barnen värderar stora eller åtminstone funktionella trädgårdar eller angränsande parkmark. Dessa platser är viktiga lekmiljöer. För kommande planområde kan det vara av vikt att antingen planera för stora tomter alternativt att fastigheterna angränsar eller ligger mycket nära ett grönområde.

I stort hade barnen en liknande uppfattning av vad som uppfattades som tryggt respektive otryggt. Där handlade det främst om att man kände sig otrygg av olika enskilda personer och ”högstadiegang”. Trots detta kände sig barnen trygga på Eftis som ligger inrymd i Trojenborgsskolan. Verksamheten har dock sin ingång på motsatt sida byggnaden från högstadieskolans entréer, och barn från högstadiet respektive låg- och mellanstadiet blandas inte i verksamheten.

Barnen värderar högt att ha kompisar boende nära, i samma stadsdel. De viktigaste platserna för alla barnen är där de träffar sina kompisar - på skolan, på fritidsgården och andra mötesplatser.

De platser inom planområdet som används är enligt fritidspedagogen pulkabacken på vintern och grillplatsen vid ”våtmarken” (parken vid Vattenverkstan) ibland. Barnen berättade att de inte vistas vid våtmarken, bara enstaka gånger med skolan. Fritidspedagogen berättade att det, åtminstone för några år sedan, funnits problem med vuxna som hängt vid våtmarken och att man hittat kanyler där. Ur det perspektivet är det bra att barnen inte vistas där själva. Hon tror inte att föräldrar skickar sina barn dit för att leka.

Slutsatser som används som underlag för planeringen i Skänninge:

- Tillskapa mötesplatser nära bostäderna.
- Barnen i åldersgruppen åtta till tio år värderar utemiljö att leka i högt. Funktionella trädgårdar där det finns plats för lek är viktigt, alternativt att det finns allmänna grönytor nära.
- Avståndet mellan Hattorp och de mer centrala delarna av Skänninge är påtagligt för barnen även om de kan röra sig mellan stadsdelarna på egen hand. Det pekar mot att förtäta staden och bygga en rund stad, snarare än att bygga stadsdelar i utkanten av Skänninge.
- Pulkabacken är en populär mötesplats vintertid.
- Grillplatsen vid bäcken intill Vattenverkstan används av skolan och fritidsgården.
- Parken intill Vattenverkstan kan upplevas som otrygg. Trygghetsskapande åtgärder och bebyggelse som gör platsen mer befolkad är positivt.

Några övriga lärdomar som drogs kring metoden:

- Abstrakta begrepp så som trygghet kan vara svåra att diskutera helt fritt. Det märktes att barnen hade svårt att koppla ihop trygghet med den fysiska miljön. Det är viktigt att anpassa begrepp och frågeställningar till åldersgruppen.
- Barnen hade olika förmåga att läsa och använda kartan. Tänk på att ge tillräckligt med tid så att barnen hinner sätta sig in i kartan om de är yngre.
- För att få fram mer konkret input till detaljplanen hade det förmodligen varit bra att ha mer konkreta frågeställningar eller visa olika alternativ att diskutera utifrån.
- Planera inte in för mycket på kort tid
- Det var lätt och tillgängligt att komma till Eftis. Besöket verkade uppskattat av fritidspedagogen och av barnen. Slutsatsen är att det var enklare än förväntat att genomföra dialogen.
- Det var inte svårt att få barnen att dela med sig. Utmaningen låg i att styra in dem på de ämnen och frågeställningar vi ville att dialogen skulle handla om, utan att begränsa dem för mycket.

